

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-21-01/2012

P/12/096

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/096 – Planowanie i realizacja wybranych projektów teleinformatycznych, mających na celu usprawnienie funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Adrian Gosk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84153 z dnia 2 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str.1-2)
Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku („KWP”), ul. Sienkiewicza 65 (kod pocztowy: 15-003).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Nadinspektor Sławomir Mierzwa – Podlaski Komendant Wojewódzki Policji w Białymstoku, zwany dalej „Komendantem Wojewódzkim” (dowód: akta kontroli str.3-16)

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. System Wspomagania Dowodzenia

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie uruchomienia i przygotowania do wdrożenia produkcyjnego Systemu Wspomagania Dowodzenia („SWD”) w KWP oraz koordynowanie procesu wdrażania SWD w jednostkach podległych².

Uzasadnienie oceny ogólnej

SWD od listopada 2011 roku było aplikacją użytkowaną w KWP i wszystkich trzech podległych KMP, równoległe do podstawowego narzędzia pracy służby dyżurnej w garnizonie podlaskim – Elektronicznego Rejestru Interwencji („ERI”). System umożliwiał m.in. monitorowanie wszystkich zarejestrowanych przez jednostki podległe zdarzeń (interwencji), koordynowanie czynności związanych z reakcją Policji, a także śledzenie wprowadzanych grafików służby policjantów i dyslokacji. Niepełne wprowadzanie przez podległe jednostki danych w ww. zakresie (w szczególności grafików oraz interwencji przez KMP Białystok) uniemożliwiało w praktyce monitorowanie pracy oraz sprawowanie nadzoru nad tymi służbami – z wykorzystaniem SWD. Komendant Wojewódzki nie miał decydującego wpływu na określenie terminu wdrożenia „produkcyjnego” tej aplikacji w podległej mu jednostce, zaś zbliżający się termin wyznaczony dla wszystkich jednostek Policji w kraju (31 grudnia 2012 r.), zmobilizował funkcjonariuszy do wprowadzania do SWD podstawowych danych na poziomie 96% – w momencie zakończenia niniejszej kontroli NIK. Urządzenia i sprzęt komputerowy otrzymane do obsługi aplikacji były wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. KWP sprawnie, terminowo i rzetelnie skoordynowała działania organizacyjne i szkoleniowe zmierzające do prawidłowego przygotowania funkcjonariuszy do obsługi tego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Na dzień zakończenia niniejszej kontroli Komendzie podlegały: trzy komendy miejskie („KMP”) i 11 komend powiatowych („KPP”).

programu. Skutkiem tych działań było również doposażenie sprzętowe, przeszkolenie docelowych użytkowników, a także uruchomienie – do czasu zakończenia kontroli NIK – stacji dostępowych SWD we wszystkich 14 podległych jednostkach szczebla miejskiego i powiatowego.

Stwierdzona w trakcie kontroli nieprawidłowość polegała na nadaniu uprawnień dostępu do SWD 74 (z 462) funkcjonariuszom KWP i trzech podległych KMP, którzy nie otrzymali upoważnień wymaganych zarządzeniem nr 453 KGP.³ Do czasu zakończenia kontroli NIK, KWP uzyskała z jednostek podległych brakujące upoważnienia 21 użytkowników, zaś pozostałym 53 funkcjonariuszom uprawnienia dostępowe cofnięto. Nadanie uprawnień dostępowych, mimo braku stosownych upoważnień, świadczy o nieprawidłowym stosowaniu mechanizmów służących ochronie danych osobowych na badanym etapie wdrożenia.

2. E-Posterunek

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wdrażania e-Posterunku na terenie garnizonu podlaskiego Policji.

Uzasadnienie oceny ogólnej

KWP, zgodnie z wytycznymi Komendy Głównej Policji („KGP”), rozpoczęła od jednostek podległych wdrażanie e-Posterunku w garnizonie podlaskim. Otrzymane lub zakupione przez KWP komputery i drukarki przeznaczone docelowo do obsługi tej aplikacji, zostały rzetelnie rozdzielone poszczególnym jednostkom, w celu usprawnienia bieżącej pracy użytkujących funkcjonariuszy, w tym prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz dokonywania sprawdzeń w systemach informatycznych Policji. KWP istotnie wsparła proces szkolenia użytkowników, a także na bieżąco informowała o wytycznych KGP, w szczególności dotyczących aktualizacji oprogramowania oraz zgłaszania błędów i usterek.

KWP nie prowadziła nadzoru nad procesem wdrażania e-Posterunku w jednostkach podległych. Miało to wpływ na powstanie, stwierdzonych przez NIK w KMP, nieprawidłowości polegających na nieużytkowaniu najnowszej dostępnej wersji aplikacji e-Posterunek, niegospodarnym lub niewłaściwym wykorzystywaniu części urządzeń, niezastosowaniu właściwych środków technicznych oraz organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych przetwarzanych na komputerach przeznaczonych do obsługi ww. aplikacji, a także niewykorzystywaniu tego narzędzia informatycznego w codziennej praktyce przez większość weryfikowanych przez NIK użytkowników.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

3. Planowanie wdrożenia dwóch projektów teleinformatycznych – SWD i E-Posterunek

3.1. SWD

Opis stanu faktycznego

Komendant Wojewódzki nie był zobowiązany i nie prowadził samodzielnych prac planistycznych związanych z doposażeniem sprzętowym oraz rozwojem funkcjonalności systemu SWD, natomiast rzetelnie i terminowo realizował zadania w tym zakresie zlecane przez KGP. W oparciu o dane na temat docelowych ilości funkcjonariuszy oraz zmieniające się wytyczne KGP dotyczące funkcjonalności oraz

³ Zarządzenie nr 453 Komendanta Głównego Policji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie form i metod przetwarzania informacji wspomagających kierowanie niektórymi działaniami Policji podejmowanymi w celu wykonania zadań ustawowych (zwane dalej „zarządzeniem nr 453 KGP”).

optymalnych parametrów technicznych, gromadzono, analizowano i systematycznie przedstawiano KGP informacje o niezbędnym doposażeniu sprzętowym. W tym m.in.:

- w sposób rzetelny i obejmujący doposażenie służby dyżurnej zarówno KWP, jak i wszystkich podległych jednostek. KWP w grudniu 2007 roku zaplanowała podział zapowiadanych przez KGP środków finansowych (179 tys. zł) na zakup stacji dostępowych dla potrzeb obsługi SWD w garnizonie podlaskim. Przydział w czerwcu 2008 roku całości tego sprzętu (23 komputerów i 46 monitorów zakupionych w trybie przetargu nieograniczonego w oparciu o art. 10 ust. 1 ustawy PZP⁴) nastąpił bez zbędnej zwłoki oraz zgodnie z wcześniejszymi propozycjami przesłanymi do KGP,
- w odpowiedzi na zapytania KGP, w 2011 roku przedstawiono ówczesny etap wdrażania SWD w garnizonie podlaskim, wskazując m.in. (po ponownym uwzględnieniu stanu wszystkich jednostek Policji) na potrzebę doposażenia garnizonu podlaskiego w dodatkowe 13 dwumonitorowych stacji dostępowych. Po częściowym zrealizowaniu przez KGP wnioskowanego zapotrzebowania, KWP otrzymała o dziesięć monitorów więcej niż ilość wynikająca ze zgłoszenia oraz o sześć komputerów mniej w stosunku do potrzeb,
- w związku z rozwojem funkcjonalności aplikacji i po przeprowadzeniu szczegółowej analizy posiadanego sprzętu we wszystkich podległych jednostkach, KWP w maju 2012 roku przedstawiła KGP potrzebę doposażenia w kolejne 128 jednomonitorowych stacji dostępowych SWD dla tzw. stanowisk „wspomagających”. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK, KWP nie otrzymała tego sprzętu.

KWP uczestniczyła również (w zakresie wyznaczonym przez KGP) w uzgadnianiu poszczególnych funkcjonalności SWD. Na przykład w:

- czerwcu 2007 roku nie wniesiono uwag do dokumentu KGP pn. „Specyfikacja wymagań dla Systemu Wspomagania Decyzji (SWD)”, w którym wskazane były m.in. pierwotne cele i założenia funkcjonalne tej aplikacji,
- lutym 2010 roku skierowano dwóch funkcjonariuszy KWP do prac nad specyfikacją zamówienia na modernizację istniejącego systemu mapowego, a w marcu 2010 roku zgłoszono trzy „sugestie” do funkcjonalności projektowanego modułu mapowego,
- listopadzie 2011 roku przedstawiono propozycje zastosowania w obszarze statystyk SWD rozwiązań funkcjonalnych opartych na dotychczas wykorzystywanych w systemie ERI.

(dowód: akta kontroli str.17-39,44-52,59-61,143-146,303-304)

3.2. E-Posterunek

Opis stanu
faktycznego

Komendant Wojewódzki nie był zobowiązany i nie prowadził samodzielnych prac planistycznych, związanych z opracowaniem założeń funkcjonalnych oraz doposażeniem sprzętowym do obsługi systemu e-Posterunek, natomiast rzetelnie i terminowo realizował zadania w tym zakresie zlecane przez KGP. W oparciu o przedstawiane wymogi techniczne oraz zebrane dane na temat ilości potencjalnych użytkowników w jednostkach podległych, zgromadzono, przeanalizowano i przedstawiano w listopadzie 2010 roku KGP informację o niezbędnym doposażeniu sprzętowym. KWP w sposób rzetelny i obejmujący doposażenie służb dochodzeniowo-śledczych zarówno KWP, jak i podległych jednostek, zgłosiła zapotrzebowanie na zakup: tabletów, aparatów fotograficznych,

⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.), zwana dalej „PZP”.

komputerów oraz drukarek dla potrzeb obsługi e-Posterunku w garnizonie podlaskim. Przydział części tego sprzętu (otrzymanych 167 komputerów i 42 drukarek przenośnych, a także dodatkowo zakupionych 29 komputerów przenośnych) nastąpił partiami od maja do grudnia 2011 roku – bez zbędnej zwłoki. Zgodnie ze wskazówkami KGP, skierowano go wyłącznie do jednostek podległych. W stosunku do zasygnalizowanych potrzeb, KWP otrzymała do obsługi e-Posterunku w całym garnizonie podlaskim więcej (o 29) komputerów o wzmożonej odporności, więcej (o 23) komputerów przenośnych o standardowej odporności, natomiast o 36 mniej drukarek przenośnych. Pomimo zgłoszenia, KWP nie otrzymała 18 tabletek, 32 aparatów fotograficznych, ani 326 komputerów stacjonarnych. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK, KWP odebrała sprzęt zakupiony lub przydzielony jej przez KGP na potrzeby e-Posterunku.

(dowód: akta kontroli str.17-39,288-295,302,305)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Przygotowania organizacyjne do wdrożenia w garnizonie podlaskim dwóch projektów teleinformatycznych – SWD i E-Posterunek

4.1. SWD

Opis stanu faktycznego

KWP rzetelnie i na bieżąco realizowała wszystkie polecenia oraz wnioski wydawane przez KGP w związku z przygotowaniem do wdrożenia SWD, a także koordynowała działania w tym zakresie w jednostkach jej podległych. Między innymi:

- wspólnie ze wszystkimi podległymi komendami miejskimi wytypowano przygotowane merytorycznie osoby do uczestnictwa w ogólnopolskich szkoleniach z obsługi SWD. Osoby te następnie skierowano na dostępne warsztaty (30 maja – 2 czerwca 2009 r. w Legionowie, 27 czerwca – 1 lipca 2011 r. w Sieradzu i 1 – 10 października 2012 r. w Warszawie), pod kątem przygotowania lokalnej kadry do prowadzenia doskonalenia zawodowego. Nabytą wiedzę i umiejętności w zakresie obsługi SWD przeszkoleni przekazywali dla kolejnych funkcjonariuszy i pracowników cywilnych garnizonu (docelowych użytkowników typowanych przez poszczególne jednostki) w formie tzw. szkoleń kaskadowych. KWP zorganizowała je w dwóch turach: w październiku i listopadzie 2011 roku dla 342 osób (z KWP i trzech podległych KMP) oraz w kwietniu 2012 roku dla pozostałych 221 osób (z 11 podległych KPP). KWP wspierała także proces samokształcenia, udostępniając materiały dydaktyczne na temat obsługi SWD w podstawowym systemie pracy (ERI) oraz instalując na wybranych stacjach oprogramowanie szkoleniowe pn. „SWD-Szkoła”. Przed uruchomieniem SWD (4 listopada 2011 r.), w niezbędnym zakresie przygotowano kadrę administratorów lokalnych z wszystkich podległych jednostek Policji,
- od czerwca 2010 roku zwracano się do jednostek podległych z zapytaniami dotyczącymi uwag i problemów wdrożeniowych, a także udzielano bieżącego wsparcia technicznego i merytorycznego. W marcu 2012 roku, zgodnie z wytycznymi KGP, poinformowano wszystkie trzy podległe komendy miejskie (ówczesne jednostki z uruchomionym SWD) o potrzebie bezpośredniego przesyłania zgłoszeń w tym zakresie do KGP,
- niezwłocznie po otrzymaniu zarządzenia nr 453 KGP, w czerwcu 2011 roku poinformowano o tym fakcie wszystkie trzy podległe KMP, zaś w maju 2012 roku, w związku z nowelizacją tego zarządzenia, wszystkie podległe

jednostki. W nawiązaniu do postanowień zarządzenia nr 453 KGP, w marcu 2012 r. Komendant Wojewódzki wyznaczył w KWP, dla woj. podlaskiego, lokalnych administratorów SWD (merytorycznego, technicznego i bezpieczeństwa informacji)⁵,

- etapowe uruchomienie SWD w poszczególnych jednostkach garnizonu podlaskiego nastąpiło zgodnie z harmonogramem określonym przez KGP, tj. w listopadzie 2011 roku (KWP oraz wszystkie trzy podległe KMP) oraz w listopadzie 2012 roku (pozostałe 11 podległych KPP). W trakcie uruchomień KWP korzystała ze wsparcia przedstawicieli wykonawcy systemu oraz Biura Łączności i Informatyki KGP. Do 30 listopada 2012 r. SWD uruchomiony został łącznie na 197 stacjach dostępowych w garnizonie podlaskim, zaś na dzień zakończenia kontroli termin zakończenia pracy w ERI i pełne wdrożenie produkcyjne SWD przewidziano na 1 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 17-39,62-72,77-78,102-112, 116-119,129-135,336-346,369-370)

4.2. E-Posterunek

Opis stanu
faktycznego

KWP rzetelnie i na bieżąco realizowała wszystkie polecenia oraz wnioski wydawane przez KGP w związku z przygotowaniem do wdrożenia e-Posterunku. KWP koordynowała działania, jednak nie dołożyła należytej staranności w procesie monitorowania wdrażania systemu w jednostkach podległych. Między innymi:

- wspólnie ze wszystkimi podległymi komendami miejskimi wytypowano przygotowane merytorycznie osoby do uczestnictwa w ogólnopolskim szkoleniu z obsługi EMP,^{6a} a następnie skierowano je na to szkolenie (22 kwietnia 2008 r. w Warszawie), pod kątem przygotowania kadry do prowadzenia szkoleń lokalnych. Łącznie w formie tzw. szkoleń kaskadowych z obsługi EMP, w garnizonie podlaskim (w okresie kwiecień – czerwiec 2008 roku) przeszkolono 49 funkcjonariuszy Policji, z wszystkich podległych jednostek,
- zgodnie z wytycznymi KGP, w kwietniu 2010 roku skierowano jednego funkcjonariusza KWP na szkolenie dla policjantów – instruktorów e-Posterunku, pod kątem przygotowania do prowadzenia szkoleń lokalnych. Przeszkolony we wrześniu 2010 roku przekazał nabytą wiedzę i umiejętności w zakresie obsługi aplikacji dla 34 funkcjonariuszy (od jednego do czterech ze wszystkich podległych jednostek, w celu późniejszego przeprowadzenia tzw. szkoleń kaskadowych dla docelowych użytkowników). Szkolenie to zorganizowane było jednak przed otrzymaniem sprzętu i uruchomieniem e-Posterunku w tych jednostkach. W ramach zorganizowanych we wszystkich podległych jednostkach tzw. szkoleń kaskadowych, do końca 2010 roku zostało przeszkolonych łącznie 360 osób, przy czym szkolenia w niektórych jednostkach (m.in. KMP Suwałki, KPP Augustów, KPP Sokółka i KPP Zambrów) nie przekraczały godziny i miały wyłącznie charakter teoretyczny,
- dwóch pracowników KWP w czerwcu 2010 roku skierowano do uczestnictwa w ogólnopolskim szkoleniu (w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie) z instalacji e-Posterunku, a następnie osoby te przeszkolono pod kątem wsparcia procesu instalacji i eksploatacji aplikacji na poziomie jednostek podległych. Od września 2010 roku obie osoby zaangażowano do obsługi zgłoszeń o usterkach, błędach i problemach wdrożeniowych, a kontaktowe dane teleadresowe przekazano wszystkim jednostkom podległym. Niezwłocznie

⁵ Decyzja nr 57/2012 Podlaskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie wyznaczenia lokalnych administratorów Systemu Wspomagania Dowodzenia w woj. podlaskim.

⁶ Aplikacja informatyczna występująca pierwotnie pn. „Elektroniczny Moduł Procesowy” – dalej „EMP”.

- po uzyskaniu informacji (w marcu 2011 roku) KWP wskazała także jednostkom podległym możliwość bieżących konsultacji na utworzonym forum internetowym,
- od września 2010 roku do grudnia 2012 roku systematycznie przekazywano wszystkim podległym jednostkom informacje o ukazywaniu się kolejnych wersji modyfikowanego oprogramowania wraz ze wskazaniem potrzeby aktualizacji, jednak nie sprawdzano faktycznego wykonania tych czynności,
  - niezwłocznie po otrzymaniu informacji z KGP (w czerwcu 2012 roku) poinformowano również wszystkie podległe jednostki o przedłużeniu umowy na usługę transmisji danych, wskazując jednocześnie potrzebę wymiany nieaktywnych kart SIM. KWP nie weryfikowała faktycznego wykonania tych czynności,
  - KWP wnioskuje do wszystkich podległych jednostek garnizonu podlaskiego o testowanie e-Posterunku począwszy od września 2010 roku, wskazując przy tym 30 czerwca 2011 r. jako termin wdrożenia tej aplikacji wyznaczony przez KGP. W ramach dwóch dostaw 167 komputerów przenośnych (z maja i grudnia 2011 roku) oraz samodzielnego zakupu (we wrześniu 2011 roku) kolejnych 29 komputerów potwierdzano, że sprzęt ten przekazywany jest na potrzeby e-Posterunku i wymagane jest jego niezwłoczne uruchomienie i eksploatacja. KWP nie dokonała rzetelnej weryfikacji faktycznego wdrożenia oraz korzystania z aplikacji przez policjantów w jednostkach podległych. W nawiązaniu do zapytania KGP z lipca 2011 roku KWP uzyskała imienną listę 34 użytkowników komputerów przekazanych w ramach pierwszej z dostaw.

(dowód: akta kontroli str. 17-39,221-222,229-235,243, 246-258,260-261,278-302,305,333-335,338-351)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

KWP nie prowadziła nadzoru nad procesem wdrażania e-Posterunku w garnizonie podlaskim. Konsekwencją tego było niewdrożenie produkcyjne tej aplikacji w jednostkach Policji w województwie podlaskim, mimo wyznaczonego przez KGP terminu 30 czerwca 2011 r.

W wyniku równoległe prowadzonych kontroli w KMP Białystok, KMP Łomża i KMP Suwałki stwierdzono m.in., że we wszystkich trzech podległych komendach miejskich:

- nie użytkowano najnowszej dostępnej wersji aplikacji e-Posterunek 2.0., odpowiednio na: wszystkich ośmiu (KMP Białystok), wszystkich 18 (KMP Łomża) oraz 11 (z 20 w KMP Suwałki) przekazanych i badanych w trakcie oględzin stacjach dostępowych,
- większość weryfikowanych użytkowników – wszystkich 11 funkcjonariuszy w KMP Białystok, 12 (z 15) funkcjonariuszy w KMP Łomża oraz 6 (z 11) w KMP Suwałki, nie wykorzystywała tego narzędzia informatycznego w codziennej praktyce policyjnej.

Niegospodarnie lub niewłaściwie wykorzystywano część przekazanych urządzeń, w tym: wszystkie trzy karty SIM (KMP Łomża) oraz 11 komputerów przenośnych (z 20 otrzymanych) przez KMP Suwałki, a także nie stosowano właściwych środków technicznych oraz organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych przetwarzanych na komputerach przeznaczonych do obsługi ww. aplikacji w KMP Białystok oraz w KMP Łomża. (dowód: akta kontroli str.333-335,380-382)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przygotowań do wdrożenia SWD, natomiast negatywnie w zakresie nadzoru nad prawidłowością wykorzystywania tej aplikacji w jednostkach podległych.

5. Wykorzystanie uruchomionych w KWP i jednostkach podległych dwóch projektów teleinformatycznych – SWD i E-Posterunek

5.1. SWD

Opis stanu faktycznego

Terminy uruchomienia SWD w jednostkach Policji w województwie podlaskim zostały określone zgodnie z wytycznymi KGP, na 21 – 23 listopada 2011 r. (KWP i wszystkie trzy podległe KMP) oraz 7 – 26 listopada 2012 r. (pozostałe jednostki szczebla KPP) i zostały dotrzymane. Zgodnie z pismem Komendanta Wojewódzkiego 29 listopada 2011 r., SWD powinien funkcjonować równolegle z podstawowym systemem ERI do chwili objęcia wdrażanym systemem całego obszaru woj. podlaskiego. W dniu 3 grudnia 2012 r. KWP poinformowała wszystkie podległe jednostki, że zgodnie z wytycznymi KGP, od 1 stycznia 2013 r. SWD stanie się głównym narzędziem pracy służby dyżurnej, w związku z czym „należy dążyć by od dnia 15 grudnia 2012 r. dane rejestrowane w SWD były tożsame z danymi z ERI”. W ramach monitorowania rzetelności ewidencjonowania danych w SWD przez jednostki podległe, w dobie z 10 na 11 grudnia 2012 r. KWP odnotowała zarejestrowanie (w SWD) 299 „działań” w stosunku do 310 w systemie ERI (96,4%).
(dowód: akta kontroli str.17-39,112-119,182,369-370)

W dniach oględzin w KWP (14–15 listopada 2012 r.) wszystkich pięciu stanowisk dostępowych przeznaczonych do obsługi SWD:

- otrzymany przez KWP sprzęt znajdował się w Sztapie KWP, był sprawny i znajdowała się na nim zainstalowana aplikacja SWD. Sprzęt wykorzystywany był do realizacji zadań związanych z obsługą różnych systemów wspomagających pracę Policji, w tym ERI i SWD. Na dwóch z pięciu stanowisk dostępowych (w ramach stanowiska kierowania KWP) służbę pełnili Dyżurny KWP i zastępca Dyżurnego KWP – funkcjonariusze Sztabu KWP, posiadający imienne upoważnienia do dostępu do SWD oraz zapoznani z opracowanymi w KGP Polityką bezpieczeństwa SWD⁷ i Instrukcją zarządzania SWD⁸. Pozostałe trzy stanowiska w czasie oględzin nie były obsadzone,
- sprzęt posiadał parametry techniczne odpowiadające wyszczególnionym w protokołach przekazania (odbioru),
- wszystkie pięć komputerów wyposażonych było w aktualne oprogramowanie antywirusowe pn. „DrWeb”,
- logowanie użytkowników na wszystkie pięć stacji dostępowych odbyło się zgodnie z Polityką bezpieczeństwa SWD i Instrukcją zarządzania SWD (narzędziem uwierzytelnienia użytkowników przy logowaniu były indywidualne karty mikroprocesorowe z kluczem PHI oraz czterocyfrowe PIN-y),
- na stanowiskach dostępowych równolegle z SWD wykorzystywano inne systemy, urzędnicy, ewidencje i bazy danych wspomagające dowodzenie oraz służące rejestrowaniu pracy dyżurnych i służby patrolowej. W szczególności:
  - ERI służący m.in. do podglądu, monitorowania i koordynacji wszystkich podległych jednostek pod kątem: rejestrowania przyjętych zgłoszeń, rejestrowania interwencji przez dany patrol, dokumentowania formy zakończenia interwencji, prowadzenia statystyki związanej z obsługą zdarzeń. System ERI umożliwiał m.in. wygenerowanie:
    - ✓ zbiorczego zestawienia „rozliczenia służb i interwencji” w odniesieniu do wybranych jednostek podległych i komórek KWP, w wybranym

⁷ Polityka Bezpieczeństwa Systemu Wspomagania Dowodzenia Jednostek Organizacyjnych Policji. Poziom Wysoki. Warszawa 2011 r. (ze zm.), zwana dalej „Polityką bezpieczeństwa SWD”.

⁸ Instrukcja Zarządzania Systemem Informatycznym Przetwarzającym Dane Osobowe – System Wspomagania Dowodzenia Jednostek Organizacyjnych Policji. Poziom Wysoki. Warszawa 2011 r. (ze zm.), zwana dalej „Instrukcją zarządzania SWD”.

- okresie. Analiza tego zestawienia umożliwiała bieżące monitorowanie wykorzystania posiadanych zasobów ludzkich oraz czasu reakcji na zdarzenia w podległych jednostkach,
- ✓ szczegółowego raportu z zakończonej interwencji zawierającego dane dotyczące m.in.: jednostki rejestrującej, daty i czasu zgłoszenia, miejsca i powodu interwencji, daty i czasu wydania polecenia, danych identyfikacyjnych policjantów obsługujących zgłoszenie, daty i czasu rozpoczęcia i zakończenia interwencji, a także sposobu zakończenia oraz sprawcy,
  - książkę przebiegu służby, służącą do dokumentowania wydarzeń w trakcie pełnionej służby (umożliwiająca monitorowanie przebiegu służby na stanowisku kierowania KWP),
  - informatyczne narzędzie komunikacyjne pn. „Aplikacja dyżurnego 1.1.0.55”, służące do elektronicznej (bezgłosowej) komunikacji ze służbami dyżurnymi na poziomie woj. podlaskiego,
- ze względu na zadania KWP, stanowiska dostępne SWD nie służyły do wprowadzania zdarzeń (interwencji), lecz monitorowania zdarzeń zarejestrowanych przez jednostki podległe, w których uruchomiono SWD. W trakcie oględzin zweryfikowano m.in. poziom ewidencjonowania zdarzeń (interwencji) w obu równolegle prowadzonych w garnizonie podlaskim systemach (ERI i SWD). Weryfikacja ta potwierdziła m.in., że w okresie ostatniej doby poprzedzającej przeprowadzenie oględzin, w SWD zaewidencjonowano 76 (36,7%) zdarzeń (interwencji) jednostek z wdrożonym SWD, natomiast w równolegle prowadzonym systemie ERI te same jednostki odnotowały 207 zdarzeń (interwencji), tj. o 131 więcej.
- Zapytany o powody jedynie częściowego wprowadzania zdarzeń (interwencji) przez jednostki podległe, Ekspert Sztabu KWP wskazał na przewidziany przez KGP termin wdrożenia produkcyjnego oraz pełnego uruchomienia SWD na 31 grudnia 2012 r. (mimo zgłoszenia przez KWP możliwości wcześniejszego wdrożenia SWD w woj. podlaskim i nieuzyskania zgody w tej sprawie⁹). Dodał, że równoległe wprowadzanie zdarzeń (interwencji) do dwóch systemów jest nałożeniem dodatkowych obowiązków na podległe służby, co zwłaszcza w przypadku KMP Białystok – ze względu na zaistniałe okoliczności i skalę jednostki – jest o wiele trudniejsze, niż we wszystkich pozostałych jednostkach w woj. podlaskim (KMP Białystok na początku 2012 roku przeszła reorganizację, obejmującą m.in. przeniesienie sił patrolowych z poszczególnych Komisariatów do KMP oraz całkowitą reorganizację stanowisk kierowania w KMP i podległych jej komisariatach). Do dnia zakończenia niniejszej kontroli, w SWD ewidencjonowane były zdarzenia (interwencje) przez wszystkie podległe jednostki (KMP i KPP),
- ze względu na powierzone Sztabowi KWP zadania, stanowiska dostępne SWD nie służyły do wprowadzania grafików służby, dyslokacji służb patrolowych i zarządzania patrolami w jednostkach podległych. Służyły one natomiast do monitorowania dyslokacji służb patrolowych i zarządzania patrolami przez jednostki podległe, w których uruchomiono SWD. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli, w SWD była możliwość monitorowania dyslokacji służb patrolowych wprowadzanych przez wszystkie podległe jednostki (KMP i KPP),

⁹ W nawiązaniu do polecenia KGP z 14 stycznia 2011 r., w piśmie L.dz. Z-5140-1/2011/AB pn. „Analiza wpływu wdrożenia Systemu Wspomagania Dowodzenia w jednostkach organizacyjnych Policji garnizonu podlaskiego” z 24 stycznia 2011 r., I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego wskazał 1 stycznia 2012 r. jako optymalną datę wdrożenia SWD na terenie woj. podlaskiego.

- w ramach weryfikacji aktywności poszczególnych modułów programowych (przeprowadzonej na najszerszej dostępnej w KWP odpowiedzialności, tj. dla koordynatora głównego – dyżurnego KWP), modułami nieaktywnymi były: „mapa”, „narzędzia administracyjne” oraz „pojazdy usunięte” (wszystkie pozostałe moduły programowe były aktywne). KWP nie miała wpływu, ani możliwości uaktywnienia ww. modułów, bowiem były one uruchamiane z poziomu centralnego,
  - z zakładki SWD pn. „Raporty” istniała możliwość wygenerowania 22 rodzajów raportów. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli, monitorowanie pracy podległych jednostek (w tym czasu reakcji na zdarzenie) odbywało się w KWP poprzez system ERI,
  - istniała możliwość przekształcenia zdarzenia w wydarzenie KSIP, natomiast nie działały interfejsy do Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz aplikacji e-Posterunek (za realizację zadań związanych z uruchomieniem współpracy SWD z aplikacjami zewnętrznymi KWP nie odpowiadała),
  - aktualizacja aplikacji SWD odbywała się automatycznie.
- (dowód: akta kontroli str.352-370)

W świetle odpowiedzi z anonimowych ankiet skierowanych przez NIK do 19 użytkowników końcowych systemu SWD ze Sztabu KWP:

- 16 (84,2%) ankietowanych stwierdziło, że wdrożenie SWD w KWP nie przyczyniło się do usprawnienia ich pracy, jeden wskazał, że jego praca uległa usprawnieniu i dwóch ankietowanych nie miało zdania na ten temat. Użytkownicy wskazywali też na niedostateczną wydajność i stabilność systemu (w tym jego zawieszanie się) i ich zdaniem należało usprawnić funkcjonalność systemu (w tym wyeliminować występującą nieczytelność niektórych zakładek, związaną z nadmiarem informacji) lub pozostawić w użytkowaniu dotychczasowe narzędzie informatyczne,
  - 15 (79%) ankietowanych oceniło, że wdrożenie SWD w KWP nie spowodowało zmniejszenia ilości dokumentów w formie papierowej, dwóch, że ilość dokumentów zmniejszyła się, a dwóch nie miało zdania na ten temat,
  - 17 (89,4%) ankietowanych uczestniczyło w szkoleniach z zakresu użytkowania systemu SWD (z czego 15 odbyło szkolenia przed rozpoczęciem użytkowania SWD, a dwóch po rozpoczęciu pracy na tym narzędziu informatycznym), jeden wskazał, że nie uczestniczył w tego typu szkoleniach i jeden ankietowany nie miał na ten temat zdania,
  - 12 (63,1%) ankietowanych wskazało, że ilość i jakość szkoleń dotyczących obsługi SWD była odpowiednia, czterech wyraziło odmienną opinię i trzech nie miało na ten temat zdania. Jednocześnie 16 (84,2%) ankietowanych potwierdziło, że posiada dostęp do instrukcji użytkownika, a trzech nie posiadało dostępu do tej instrukcji,
  - 14 (73,6%) ankietowanych ilość i jakość sprzętu dostępnego w KWP na potrzeby SWD uznało za wystarczającą, jeden wybrał ocenę odmienną, zaś czterech nie miało zdania na ten temat,
  - 17 (89,4%) ankietowanych nie zgłaszało uwag do systemu SWD, jeden wskazał, że zgłaszał uwagi (drogą telefoniczną) i zostały one uwzględnione. Ostatni ankietowany nie miał zdania na ten temat,
  - jeden ankietowany oceniając ogólnie system SWD, uznał go za „dobry”, ośmiu (42,1%) oceniło system „średnio”, a siedmiu (36,8%) źle”. Trzech użytkowników nie miało zdania na ten temat.
- (dowód: akta kontroli str. 183-220)

5.2. E-Posterunek

Opis stanu
faktycznego

Aplikacja e-Posterunek, ze względu na brak odpowiedniego sprzętu, nie została wdrożona w komórkach dochodzeniowej i drogowej KWP¹⁰. W ramach pierwszej dostawy 34 komputerów przenośnych (z maja 2011 roku) oraz zakupu przez KWP kolejnych 29 komputerów tego rodzaju (we wrześniu 2011 roku), cały sprzęt na potrzeby obsługi e-Posterunku – zgodnie z poleceniami KGP – przekazano do jednostek podległych. Przed ostatnią dostawą 133 stacji dostępowych, KWP zaproponowała przydział 20 komputerów na potrzeby służb dochodzeniowych KWP, jednak Komendant Główny Policji nie wyraził na to zgody i wskazał, że laptopy przeznaczone są wyłącznie dla szczebla KMP/KPP/KP. Zgodnie z tym poleceniem, KWP całą partię sprzętu otrzymanego na potrzeby e-Posterunku rozdysponowała do jednostek podległych. Zainstalowana na dwóch stacjonarnych komputerach aplikacja (w tym jednym z wersją 2.0.) służyła dla trenera e-Posterunku z Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KWP wyłącznie do testów i bieżących przeszkoleń.

(dowód: akta kontroli str. 17-39,179-181,288-295,305,349-353)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

6. Zabezpieczenie danych osobowych przetwarzanych w aplikacjach SWD i E-Posterunek

6.1. SWD

Opis stanu
faktycznego

W ramach jednego przeprowadzonego przez KWP postępowania przetargowego na zakup sprzętu do obsługi SWD (23 stacji dostępowych w 2008 roku), w opisie przedmiotu zamówienia przewidziano wyposażenie sprzętu w dodatkowe techniczne zabezpieczenia przy przetwarzaniu danych osobowych (czytniki kart Smart Card). Przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli NIK oględziny trzech stacji dostępowych zakupionych w ramach tego postępowania (a następnie przekazanych do Sztabu KWP) potwierdziły, że sprzęt odpowiadał wymogom w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.303-304,352-357,373-379)

KWP w ramach ochrony danych osobowych przetwarzanych w SWD, dysponowała dokumentacją o której mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych (...)¹¹, tj. Polityką bezpieczeństwa SWD i Instrukcją zarządzania SWD. Oba dokumenty KWP niezwłocznie po otrzymaniu przekazała do wszystkich podległych KMP, a w maju 2012 roku, w związku z nowelizacją obu dokumentów, również do pozostałych podległych jednostek. Polityka bezpieczeństwa SWD i Instrukcja zarządzania SWD stosowane w KWP zawierały wszystkie elementy przewidziane w § 4–5 rozporządzenia w sprawie przetwarzania danych osobowych. KWP posiadała wymagane dokumenty, tj. ewidencję upoważnień SWD, charakterystykę obszaru przetwarzania danych osobowych SWD (badane stacje dostępowe znajdowały się w pomieszczeniach chronionych zabezpieczeniami technicznymi) oraz ewidencję oświadczeń o zapoznaniu z Polityką bezpieczeństwa SWD i Instrukcją zarządzania SWD (wszystkich 21 funkcjonariuszy Sztabu KWP złożyło oświadczenia o zapoznaniu z tymi dokumentami).

(dowód: akta kontroli str.17-39,404-449,452-464)

¹⁰ Postępowania związane z interwencjami funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego KWP, prowadzone były w podległych jednostkach szczebla KMP/KPP właściwych ze względu na lokalizację interwencji.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100 poz. 1024), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych”.

Wydział Ochrony Informacji Niejawnych KWP, prowadzący nadzór nad procesem przetwarzania danych osobowych w KWP i jednostkach podległych, do czasu zakończenia niniejszej kontroli NIK zweryfikował prawidłowość przetwarzania danych osobowych w SWD w trakcie trzech sprawdzeń doraźnych (z listopada – grudnia 2012 roku w KMP Łomża, KMP Suwałki i KPP Siemiatycze). W ich trakcie ustalono m.in., że w:

- KMP Łomża system SWD funkcjonował od około roku i nie wystąpiły w tym okresie incydenty związane z ochroną przetwarzanych danych osobowych. Piętnastu badanym użytkownikom zbioru danych osobowych SWD udzielono stosownych upoważnień. Okazano wymagane dokumenty, tj. ewidencję upoważnień SWD, charakterystykę obszaru przetwarzania danych osobowych SWD oraz ewidencję oświadczeń o zapoznaniu z Polityką bezpieczeństwa SWD i Instrukcją zarządzania SWD,
- KMP Suwałki system SWD funkcjonował od około roku i nie wystąpiły w tym okresie incydenty związane z ochroną przetwarzanych danych osobowych. Zakres uprawnień nadanych dziesięciu badanym użytkownikom zbioru danych osobowych SWD był tożsamy z zakresem udzielonych tych osobom upoważnień. Na skutek nieokazania w trakcie sprawdzenia doraźnego wymaganego dokumentu (ewidencji oświadczeń o zapoznaniu z Polityką bezpieczeństwa SWD i Instrukcją zarządzania SWD), zawnioskowano o jego opracowanie oraz poinformowanie o tym fakcie KWP (do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK termin udzielenia przez jednostkę odpowiedzi nie upłynął),
- KPP Siemiatycze system SWD funkcjonował od około dwóch tygodni i nie wystąpiły w tym okresie incydenty związane z ochroną przetwarzanych danych osobowych. Zakres uprawnień nadanych siedmiu badanym użytkownikom zbioru danych osobowych SWD był tożsamy z zakresem udzielonych tym osobom upoważnień. Na skutek nieokazania w trakcie sprawdzenia doraźnego trzech wymaganych dokumentów (ewidencji upoważnień SWD, charakterystyki obszaru przetwarzania danych osobowych SWD oraz ewidencji oświadczeń o zapoznaniu z Polityką bezpieczeństwa SWD i Instrukcją zarządzania SWD), zawnioskowano o ich opracowanie oraz poinformowanie o tym fakcie KWP (do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK termin udzielenia przez jednostkę odpowiedzi nie upłynął).

Zarówno w KMP Łomża, KPP Siemiatycze, jak i KMP Suwałki, wydano decyzje o wyznaczeniu lokalnych administratorów SWD (merytorycznego, technicznego i bezpieczeństwa informacji), przy czym w tej ostatniej jednostce nastąpiło to w trakcie przeprowadzanego przez KWP sprawdzenia doraźnego.

Pozostałe podległe jednostki nie były weryfikowane przez KWP w tym zakresie, ze względu na harmonogram sprawdzeń doraźnych oraz uruchomienie SWD w KPP od listopada 2012 roku. (dowód: akta kontroli str.400-403,465-505)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

W KWP, wbrew art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych¹² oraz procedurze określonej w pkt 2 Instrukcji zarządzania SWD, mimo braku upoważnień przewidzianych § 6–8 zarządzenia nr 453 KGP, 74 (spośród 462) użytkownikom w KWP i trzech podległych KMP, nadano uprawnienia dostępowe SWD. W trakcie kontroli (9 listopada 2012 r.) KWP zwróciła się do wszystkich trzech podległych KMP o weryfikację upoważnień dla ww. funkcjonariuszy i pracowników. W jej wyniku,

¹² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101 poz. 926 ze zm.), zwana dalej „ustawą o ochronie danych osobowych”.

w czasie niniejszej kontroli, tj. do 16 listopada 2012 r., upoważnienia uzupełniono dla 21 osób, zaś dla 53 osób nadane wcześniej uprawnienia cofnięto. Z informacji uzyskanej przez KWP od KGP wynikało, że 71 spośród 74 ww. użytkowników nigdy nie logowało się do SWD. Na serwerze centralnym odnotowano natomiast logowania trzech pozostałych użytkowników z garnizonu podlaskiego, tj. dwóch funkcjonariuszy z KMP Suwałki oraz pracownika cywilnego z KMP Białystok (wszyscy trzej w macierzystych jednostkach sprawowali funkcje nadzorcze w zakresie merytorycznym lub technicznym).

Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki KWP (pełniący od 22 marca 2012 r. również funkcję lokalnego administratora technicznego SWD) nadanie uprawnień dla ww. 74 funkcjonariuszy wyjaśnił m.in. tym, że: 1) w trakcie uruchomienia SWD w KWP (21–23 listopada 2011 r.) wystąpiły problemy z automatycznym wczytaniem części danych, w tym dotyczących przygotowanych wcześniej wykazów uprawnionych funkcjonariuszy, 2) uprawnienia dla pozostałych osób były nadawane na bieżąco, przez uprawnionych pracowników KWP, na bezpośredni wniosek delegowanych do wdrożenia administratorów lokalnych z podległych KMP, którzy byli traktowani jako osoby umocowane w tym zakresie przez poszczególnych komendantów KMP, 3) ze względu na brak pełnej informacji na temat określenia właściwych zestawów uprawnień do SWD, w niektórych przypadkach ich nadanie zgodnie z upoważnieniami właściwych komendantów wymagałoby korekt, przez co utrudniłoby i opóźniło proces uruchomienia. Wyjaśniający dodał, że ww. nieprawidłowość została skorygowana do czasu zakończenia niniejszej kontroli NIK. (dowód: akta kontroli str.33-39,383-394,451)

6.2. E-Posterunek

Opis stanu
faktycznego

Administrator danych osobowych przetwarzanych w aplikacji e-Posterunek, tj. Komendant Główny Policji nie opracował dokumentów wymaganych na podstawie art. 36 ust. 1-2 ustawy o ochronie danych osobowych oraz § 3 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych, tj. polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych.

KWP nie opracowywała dla jednostek garnizonu podlaskiego odrębnych procedur dotyczących zabezpieczenia danych osobowych przetwarzanych w aplikacji e-Posterunek, ponieważ, jak wyjaśnił zastępca Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji Niejawnych KWP: „Mimo, że system teleinformatyczny e-Posterunek jest wdrażany ze szczebla centralnego, nie otrzymaliśmy jakiegokolwiek dokumentacji przetwarzania danych osobowych (Polityki bezpieczeństwa i Instrukcji zarządzania systemem). Z informacji uzyskanych w BOIN KGP dowiedziałam się, że ww. aplikacja poddawana jest testom i nie nastąpiło jeszcze zakończenie procesu wdrożenia. W KWP aplikacja e-Posterunek w chwili obecnej zainstalowana jest na nielicznych komputerach i służy jedynie do celów testowo-szkoleniowych (nie ma przetwarzania danych osobowych). Podobna sytuacja powinna mieć miejsce również w jednostkach podległych. Bez wyraźnie wskazanego przez KGP terminu pełnego wdrożenia tego narzędzia informatycznego nie było zatem potrzeby tworzenia na szczeblu garnizonu podlaskiego Polityki bezpieczeństwa i Instrukcji zarządzania systemem e-Posterunek. Jeśli kierujący którąś z jednostek podległych, mimo tego zdecydowali się na wdrożenie produkcyjne tej aplikacji (wykorzystywanie jako narzędzia przy prowadzonych postępowaniach przygotowawczych), powinni również opracować ww. dokumenty na poziomie lokalnym. Samo korzystanie z aplikacji e-Posterunek nie zawsze musiało oznaczać przetwarzania danych osobowych. Ponadto należy wskazać, że założeniem aplikacji e-Posterunek było umożliwienie łączenia się z innymi systemami (w tym KSIP) co sugeruje,

iz komendanci szczebla KWP//KMP/KPP nie zostali wyposażeni w kompetencje, w zakresie opracowania dokumentacji na przykład Instrukcji zarządzania badanym systemem informatycznym.

Powyższe wynika również z faktu, iż na szczeblu KMP i KPP brak jest kompetencji, które umożliwiałyby realne zarządzanie aplikacją – w zależności od stwierdzonych potrzeb (np. brak możliwości konfiguracji polityki haseł). Kierownicy jednostek powiatowych i miejskich wprowadzili w podległych jednostkach polityki bezpieczeństwa oraz instrukcje przetwarzania danych, jednak prawdopodobnie dokumenty te nie ujmują szczegółowych zagadnień związanych z omawianym przedsięwzięciem. O tym iż aplikacja e-Posterunek ma charakter testowy świadczy również brak procedur w zakresie usuwania wprowadzonych danych, możliwości zgrywania zasobu na nośniki zewnętrzne oraz brak jakichkolwiek wiążących wytycznych bądź algorytmu postępowania w tym zakresie – w tym również w zakresie polecenia opracowania dokumentacji przetwarzania na szczeblu każdej z jednostek. Ze względu na fakt, iż aplikacja wdrażana była w jednostkach z poziomu wybranych Biur Komendy Głównej Policji należy podkreślić, iż omawiane przedsięwzięcie ma charakter centralny. Obecnie, na szczeblu KGP trwają prace zmierzające do opracowania dokumentacji przetwarzania w postaci polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemem. Powyższe dokumenty prawdopodobnie zostaną poprzedzone wydaniem w KGP decyzji o produkcyjnym wdrożeniu narzędzia. Wymienione dokumenty zakończą etap testowania oraz w sposób jednolity określą procedury i zasady postępowania wszystkich podmiotów uczestniczących przy przetwarzaniu zasobu informacyjnego przedmiotowej aplikacji. Po przekazaniu ich do jednostek Policji, określone w nich polecenia i zadania zostaną podjęte do realizacji, a następnie poddane weryfikacji w ramach sprawowanego nadzoru.” (dowód: akta kontroli str.506-507)

W KWP w aplikacji e-Posterunek nie przetwarzano danych osobowych na skutek nieużytkowania tego systemu w praktyce. Z ustaleń kontroli prowadzonej przez NIK równoległe w trzech KMP garnizonu podlaskiego (Białystok, Łomża i Suwałki) wynikało natomiast, że:

- mimo braku polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemem e-Posterunek oraz niedostosowania tej aplikacji do wymogów określonych w pkt IV ppkt 2 oraz pkt VIII Załącznika do rozporządzenia w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych – dotyczących częstotliwości zmiany, długości i zawartości haseł dostępowych, w KMP w Suwałkach oraz KMP w Łomży prowadzono w e-Posterunku część postępowań przygotowawczych, w ramach których przetwarzano dane osobowe ich faktycznych uczestników. Tylko w jednej z ww. jednostek (KMP w Suwałkach) Komendant Miejski Policji wdrożył rozwiązania organizacyjne¹³ wprowadzające zabezpieczenia techniczne komputerów wykorzystywanych do obsługi e-Posterunku zgodne z wymaganiami określonymi w ww. rozporządzeniu. W KMP w Łomży komputery wykorzystywane do obsługi tej aplikacji nie były natomiast zabezpieczone zgodnie z tym rozporządzeniem, tj. w szczególności nie założono na nich indywidualnych kont użytkowników wymagających wpisania wieloznakowego hasła przy logowaniu do Windows oraz nie stosowano zabezpieczenia kryptograficznego;
- w KMP w Białymstoku komputery przenośne przeznaczone do obsługi e-Posterunku nie były zabezpieczone w sposób wymagany w ww. rozporządzeniu, ponieważ dla wszystkich poddanych oględzinom

¹³ Wprowadzając Instrukcję zarządzania systemami teleinformatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Komendzie Miejskiej Policji w Suwałkach oraz Politykę bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Komendzie Miejskiej Policji w Suwałkach.

urządzeń ustalono okres ważności hasła wynoszący 90 dni (zamiast 30-dniowego wymaganego na podstawie pkt IV ppkt 2 Załącznika do rozporządzenia) oraz funkcjonariusze objęci badaniem, poza budynkiem KMP nie używali zabezpieczeń kryptograficznych, o których mowa w pkt V załącznika do tego rozporządzenia. (dowód: akta kontroli str.17-32,381-382)

Prawidłowość przetwarzania danych osobowych w systemie e-Posterunek w jednostkach podległych nie była weryfikowana w trakcie sprawdzeń doraźnych prowadzonych przez Wydział Ochrony Informacji Niejawnych KWP. Wyjaśniano to przede wszystkim uzyskaną z KGP informacją o niezakończeniu wdrażania tej aplikacji oraz ograniczeniami kadrowymi i typowaniem do kontroli zbiorów większych, o dużej liczbie użytkowników. (dowód: akta kontroli str.504-505)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

Prowadzenie przez KWP niedostatecznego nadzoru nad procesem przetwarzania w podległych jednostkach danych osobowych w aplikacji e-Posterunek oraz nad zabezpieczeniem sprzętu komputerowego przeznaczonego do obsługi tej aplikacji.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹⁴ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵, wnosi o:

- 1) wykonywanie w podległych jednostkach nadzoru nad prawidłowością wykorzystywania aplikacji e-Posterunek.
- 2) nadawanie uprawnień związanych z ochroną w SWD danych osobowych, wyłącznie pracownikom Policji posiadającym stosowne upoważnienia.
- 3) zapewnienie stosowania przez podległe jednostki właściwych środków technicznych i organizacyjnych w celu zabezpieczenia danych osobowych przetwarzanych w e-Posterunku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

¹⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

¹⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 14 stycznia 2013 r.

Kontroler
Adrian Gosk
Starszy inspektor kontroli
państwowej

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Białymstoku
Barbara Chilińska

.....
podpis

.....
podpis